

REPUBLIKA HRVATSKA

MINISTARSTVO FINANCIJA

N a c r t

**PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA
ZAKONA O TROŠARINAMA
S KONAČNIM PRIJEDLOGOM ZAKONA**

Zagreb, srpanj 2012.

PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O S KONAČNIM PRIJEDLOGOM ZAKONA

I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o trošarinama sadržana je u članku 2. stavku 4. Ustava Republike Hrvatske.

II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI

Odredbama Zakona o trošarinama („Narodne novine“, broj 83/2009.), u dijelu koji se odnosi na kretanje trošarinskih proizvoda u sustavu odgode plaćanja trošarine, Republika Hrvatska se uskladila sa pravnom stečevinom EU i to odredbama Direktive Vijeća 92/12/EEZ, a u obvezi je provesti usklađenje i u odnosu na Direktivu Vijeća 2008/118/EZ od 16. prosinca 2008. godine (koja derogira Direktivu Vijeća 92/12/EEZ) te, između ostalog, predstavlja i pravni temelj za uvođenje elektroničkog praćenja i kontrole kretanja trošarinskih proizvoda koji se kreću u sustavu odgode plaćanja trošarine. Osim navedenog, uspostavom praćenja kretanja elektroničkim putem ispunjavaju se zahtjevi predstavnika Europske komisije, višekratno isticani tijekom aktivnosti u poglavlju 16. Oporezivanje, te stvaraju osnove za bolju pripremljenost Carinske uprave u dijelu implementacije i primjene Sustava kontrole kretanja trošarinskih proizvoda (EMCS – Excise Movement Control System).

Predloženom izmjenom uvodi se od 1. ožujka 2013. godine obveza elektroničke razmjene podataka za kretanje trošarinskih proizvoda u sustavu odgode plaćanja trošarine koja se odvijaju na teritoriju Republike Hrvatske, temeljem elektroničkog trošarinskog dokumenta koji bi nakon uspostave Sustava kontrole kretanja trošarinskih proizvoda na nacionalnom nivou zamijenio papirnati prateći trošarinski dokument. Međutim, obzirom da Direktiva Vijeća 2008/118/EZ ne propisuje institut oslobođenog korisnika trošarinskih proizvoda niti njegovu ulogu u kretanju trošarinskih proizvoda u sustavu odgode plaćanja trošarine temeljem elektroničkog pratećeg dokumenta između država članica EU, Zakonom se propisuje daljnje korištenje papirnato pratećeg trošarinskog dokumenta za kretanja koja se odvijaju na teritoriju Republike Hrvatske, a u kojima sudjeluje oslobođeni korisnik trošarinskih proizvoda.

Uspostavom računalnog Sustava kontrole kretanja trošarinskih proizvoda omogućilo bi se praćenje i nadzor tijekom kretanja trošarinskih proizvoda u sustavu odgode plaćanja trošarine u realnom vremenu te ujedno pojednostavile administrativne procedure i ubrzali tijekovi robe, a što bi u konačnici utjecalo na učinkovitiji rad nadzornih tijela i time dovelo do povećanja proračunskih prihoda.

Također, uvođenjem nacionalnog Sustava kontrole kretanja trošarinskih proizvoda te propisivanjem obveze kretanja trošarinskih proizvoda u sustavu odgode plaćanja trošarine temeljem elektroničkog pratećeg dokumenta postigao bi se veći stupanj usklađenosti sa pravnom stečevinom Europske unije i prije pristupanja Republike Hrvatske EU, a istovremeno udovoljilo kontinuiranim sugestijama Europske komisije za uspostavu elektroničkog praćenja kretanja trošarinskih proizvoda na nacionalnom nivou.

Jednako tako, u okolnostima priprema Carinske uprave i stvaranja svih preduvjeta za razvoj većeg broja nacionalnih carinskih informacijskih sustava koji su neophodni radi integracije s

informativnim sustavima Europske unije, pri čemu je uspostava interkonektivnosti i interoperabilnosti informativnih sustava jedan od glavnih prioriteta koji proizlazi iz procesa integracije u carinski i trošarinski sustav Europske unije, primjena na nacionalnom nivou prije pristupanja još jednog od sustava, pored sustava NCTS (New Computerized Transit System, novi računalni provozni sustav koji je zamijenio stari provozni sustav utemeljen na papirnoj ispravi), koji je u primjeni od 1. kolovoza 2011. godine, doprinijeti će ukupnoj boljoj pripremljenosti Carinske uprave za poštivanje svih zahtjeva što su stavljeni pred države članice s ciljem funkcioniranja na jedinstvenom carinskom području i zajedničkom tržištu Europske unije, pri tome osobito zahtjeva za ostvarenjem koncepta elektroničkog poslovanja u EU okruženju.

Nadalje se ovim Zakonom propisuje ovlaštenje Vladi Republike Hrvatske da može uredbom intervenirati na visine trošarine i za druge duhanske proizvode – cigare, cigarilose, sitno rezani i ostali duhan za pušenje, kako bi se time pojednostavio postupak promjene visina trošarine u svrhu njihovog daljnjeg usklađivanja s pravnom stečevinom EU, posebno u odnosu na sitno rezani duhan za savijanje cigareta.

Ovim Zakonom vrši se istovremeno i usklađenje s odredbama Zakona o prestanku važenja Zakona o Financijskoj policiji („Narodne novine“, broj 25/12.).

III. OCJENA I IZVORI POTREBNIH SREDSTAVA ZA PROVOĐENJE ZAKONA

Sredstva za provedbu ovoga Zakona osigurana su u Državnom proračunu Republike Hrvatske, a ista iznose 1.938.940,00 kuna.

IV. OBRAZLOŽENJE PRIJEDLOGA ZA DONOŠENJE ZAKONA PO HITNOM POSTUPKU

U skladu s člankom 161. Poslovnika Hrvatskoga sabora predlaže se donošenje ovoga Zakona po hitnom postupku radi usklađivanja s propisima Europske unije.

V. KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O TROŠARINAMA

Članak 1.

U Zakonu o trošarinama („Narodne novine“, broj 83/2009.) u članku 7. iza stavka 3. dodaju se stavak 4. i 5. koji glase:

„(4) Od 1. ožujka 2013. godine kretanje trošarinskih proizvoda u sustavu odgode plaćanja trošarine dozvoljeno je samo temeljem elektroničkog trošarinskog dokumenta u Sustavu kontrole kretanja trošarinskih proizvoda, osim ako ovim Zakonom ili nekim drugim propisom nije drugačije propisano.

(5) Iznimno od odredbe stavka 4. ovoga članka, kretanje u sustavu odgode plaćanja trošarine iz stavka 1. točka 2. ovoga članka dozvoljeno je uz prateći trošarinski dokument.“.

Članak 2.

Ovaj Zakon sadrži odredbe koje su u skladu sa slijedećim aktom Europske unije:

- Direktiva Vijeća 2008/118/EZ od 16. prosinca 2008. o općem sustavu trošarina i kojom se ukida Direktiva 92/12/EEZ (SL, L 9, 14.1.2009.).

Članak 3.

Iza članka 9. dodaje se članak 9a. koji glasi:

„Članak 9a.

Ministar financija pravilnikom propisuje posebnosti provedbe postupka kretanja trošarinskih proizvoda u sustavu odgode plaćanja trošarine koje se odvija temeljem elektroničkog trošarinskog dokumenta.“.

Članak 4.

U članku 37. stavku 1. riječi „Financijska policija, te“ brišu se.

Članak 5.

U članku 62. iza stavka 3. dodaje se stavak 4. koji glasi:

„(4) Vlada Republike Hrvatske može uredbom mijenjati visine trošarina propisane ovim člankom.“.

Članak 6.

U članku 76. stavku 4. iza riječi „carinarnica“ stavlja se točka, a ostatak teksta briše se.

Članak 7.

U članku 98. riječi „članka 21. stavka 2. točke 6.,“ brišu se.

Članak 8.

Kretanja trošarinskih proizvoda u sustavu odgode plaćanja trošarine koja započnu prije 1. ožujka 2013. godine uz prateći trošarinski dokument okončat će se u skladu s odredbama Zakona o

trošarinama („Narodne novine“, broj 83/2009.) i Pravilnika o trošarinama („Narodne novine“, broj 1/2010.) koje propisuju kretanje trošarinskih proizvoda u sustavu odgode plaćanja trošarine uz prateći trošarinski dokument.

Članak 9.

Ministar financija donijeti će pravilnik iz članka 3. ovoga Zakona u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Članak 10.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u „Narodnim novinama“, osim odredbe članka 21. stavka 2. točke 6. Zakona o trošarinama („Narodne novine“, broj 83/2009.) koja stupa na snagu 1. ožujka 2013. godine.

VI. OBRAZLOŽENJE ODREDBA PRIJEDLOGA ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O TROŠARINAMA

Uz članak 1.

Odredbom ovoga članka propisuje se obveza elektroničke razmjene podataka kod kretanja trošarinskih proizvoda u sustavu odgode plaćanja trošarine temeljem elektroničkog trošarinskog dokumenta, s danom 1. ožujka 2013. godine. Uspostavom računalnog Sustava kontrole kretanja trošarinskih proizvoda zamjenjuje se dosadašnji sustav praćenja kretanja trošarinskih proizvoda u sustavu odgode plaćanja trošarine temeljen na papirnatom pratećem trošarinskom dokumentu.

Međutim, obzirom da Direktiva Vijeća 2008/118/EZ ne propisuje institut oslobođenog korisnika trošarinskih proizvoda niti njegovu ulogu u kretanju trošarinskih proizvoda u sustavu odgode plaćanja trošarine temeljem elektroničkog pratećeg dokumenta između država članica EU, Zakonom se propisuje daljnje korištenje papirnato pratećeg trošarinskog dokumenta za kretanja koja se odvijaju na teritoriju Republike Hrvatske a u kojima sudjeluje oslobođeni korisnik trošarinskih proizvoda.

Uz članak 2.

Sukladno obvezi navođenja pravnih akata Europske unije u prijedlogu propisa a koja proizlazi iz članka 288. Ugovora o funkcioniranju Europske unije, ali i iz teksta samih direktiva EU, ovim se člankom upućuje na pravne akte EU s kojima se predloženi Zakon usklađuje.

Uz članak 3.

Ovim člankom daje se ovlast Ministru financija propisivanja posebnosti u provedbi postupka kretanja trošarinskih proizvoda u sustavu odgode plaćanja trošarine koje se uporabom sustava elektroničke razmjene podataka odvija na teritoriju Republike Hrvatske.

Uz članak 4. i 6.

Stupanjem na snagu Zakona o prestanku važenja Zakona o Financijskoj policiji („Narodne novine“, broj 25/2012) prestaje s radom Financijska policija pa je slijedom toga bilo potrebno uskladiti odredbe Zakona o trošarinama u dijelu gdje se izrijekom navodi „Financijska policija“.

Uz članak 5.

Propisuje se ovlaštenje Vladi Republike Hrvatske da može uredbom intervenirati u visine trošarine i za druge duhanske proizvode – cigare, cigarilose, sitno rezani i ostali duhan za pušenje, kako bi se time pojednostavio postupak promjene visina trošarine u svrhu njihovog daljnjeg usklađivanja s pravnom stečevinom EU, posebno u odnosu na sitno rezani duhan za savijanje cigareta.

Uz članak 7.

U članku 98. Zakona o trošarinama kojim je propisano stupanje na snagu odnosno odgoda stupanja pojedinih odredaba do dana pristupanja Republike Hrvatske Europskoj uniji, uz ostale odredbe do dana pristupanja odgođeno je stupanje na snagu i odredbe koja izdavanje trošarinskog odobrenja uvjetuje ispunjavanjem uvjeta za elektroničku razmjenu podataka o kretanju trošarinskih proizvoda. Kako je propisivanje navedenog uvjeta povezano s elektroničkim nadzorom kretanja to se stupanje

na snagu odnosno odredbe povezuje uz uspostavu praćenja kretanja elektroničkim putem, dakle s početkom primjene elektroničke razmjene podataka kod kretanja trošarinskih proizvoda u sustavu odgode plaćanja trošarine.

Uz članak 8.

Obzirom da se ovim Zakonom propisuje od 1. ožujka 2013. godine kretanje trošarinskih proizvoda u sustavu odgode plaćanja trošarine temeljem elektroničkog trošarinskog dokumenta u Sustavu kontrole kretanja trošarinskih proizvoda, bilo je potrebno propisati u odnosu na sva ona kretanja koja će započeti prije navedenog datuma uz papirnati prateći trošarinski dokument da će se ista i okončati prema odredbama Zakona o trošarinama i Pravilnika o trošarinama koji propisuju kretanje trošarinskih proizvoda u sustavu odgode plaćanja trošarine uz prateći trošarinski dokument.

Uz članak 9.

Ovim člankom propisuje se obveza donošenja pravilnika o provedbi postupka kretanja trošarinskih proizvoda u sustavu odgode plaćanja trošarine temeljem elektroničkog trošarinskog dokumenta u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Uz članak 10.

Propisuje se dan stupanja Zakona na snagu, i to osmoga dana od dana objave u „Narodnim novinama“, s time da se unosi iznimka u odnosu na odredbu članka 21. stavka 2. točke 6. Zakona o trošarinama i propisuje njezino stupanje na snagu 1. ožujka 2013. godine iz razloga opisanih uz članak 7. obrazloženja.

VII. ODREDBE ZAKONA O TROŠARINAMA (NN, br. 83/09.) KOJE SE MIJENJAJU I DOPUNJUJU

Članak 7.

(1) Trošarinski proizvodi kreću se u sustavu odgode plaćanja trošarine kada se:

1. otpremaju iz jednog trošarinskog skladišta u drugo trošarinsko skladište,
2. otpremaju iz trošarinskog skladišta u pogon oslobođenog korisnika i iz pogona oslobođenog korisnika u trošarinsko skladište uz prethodnu suglasnost nadležne carinarnice,
3. otpremaju iz trošarinskog skladišta u izvoz,
4. nakon završetka carinskoga postupka puštanja robe u slobodan promet unose u trošarinsko skladište ili pogon oslobođenog korisnika, ako je uvoznik ovlaštenu držatelj trošarinskog skladišta odnosno oslobođeni korisnik,
5. pri uvozu odobri neki od carinskih postupaka s odgodom ili su uneseni u slobodnu zonu ili slobodno skladište,
6. otpremaju iz trošarinskog skladišta u drugo trošarinsko skladište, preko teritorija druge države.

(2) Trošarinski proizvodi mogu se kretati u sustavu odgode plaćanja trošarine između Republike Hrvatske i drugih država članica:

1. kada se otpremaju iz trošarinskog skladišta u Republici Hrvatskoj osobi u drugoj državi članici koja u skladu sa zakonodavstvom te države može primati trošarinske proizvode u sustavu odgode plaćanja trošarine,
2. kada ovlaštenu držatelj trošarinskog skladišta te registrirani i povremeno registrirani primatelj u Republici Hrvatskoj primaju od osobe iz druge države članice koja u skladu sa zakonodavstvom te države može slati trošarinske proizvode u sustavu odgode plaćanja trošarine,
3. kada se kretanje u sustavu odgode plaćanja trošarine između drugih država članica obavlja preko teritorija Republike Hrvatske.

(3) Kretanje trošarinskih proizvoda u sustavu odgode plaćanja trošarine je dozvoljeno samo uz prateći trošarinski dokument (u daljnjem tekstu: PTD), osim ako ovim Zakonom ili nekim drugim propisom nije drukčije propisano.

Članak 9.

(1) Primatelj trošarinskih proizvoda koji se kreću u sustavu odgode plaćanja trošarine, mora potvrditi primitak trošarinskih proizvoda pošiljatelju.

(2) Primatelj potvrđuje primitak trošarinskih proizvoda ovjerom PTD-a kojeg mora vratiti pošiljatelju:

1. najkasnije u roku od 5 dana od dana primitka trošarinskih proizvoda u Republici Hrvatskoj,
2. najkasnije 15. dan u mjesecu koji slijedi nakon mjeseca u kojem je primio pošiljku iz druge države članice.

(3) Prije nego primatelj vrati ovjereni primjerak PTD-a pošiljatelju, mora ga dostaviti nadležnoj carinarnici na ovjeru.

(4) Izvoz trošarinskih proizvoda ovjerava nadležna carinarnica na PTD-a u trenutku istupa trošarinskih proizvoda iz carinskog područja Republike Hrvatske.

(5) Izvoz trošarinskih proizvoda ovjerava nadležna carinarnica na PTD-a u trenutku istupa trošarinskih proizvoda iz područja Europske unije.

(6) Pošiljatelj koji ne primi ovjereni primjerak PTD-a mora o tome izvijestiti nadležnu carinarnicu:

1. najkasnije deseti dan nakon otpreme u Republici Hrvatskoj,
2. najkasnije šezdeseti dan nakon otpreme u drugu državu članicu,

koja će u skladu s ovim Zakonom utvrditi da li je nastala obveza obračunavanja trošarine.

(7) Ako se nakon završetka carinskog postupka puštanja robe u slobodan promet trošarinski proizvodi unose u trošarinsko skladište ili pogon oslobođenog korisnika, kretanje trošarinskih proizvoda u sustavu odgode plaćanja trošarine dozvoljeno je uz kopiju jedinstvene carinske deklaracije po kojoj su trošarinski proizvodi pušteni u slobodan promet (u daljnjem tekstu: JCD). Primatelj potvrđuje primitak trošarinskih proizvoda ovjerom kopije JCD-a koju vraća carinarnici u kojoj je obavljeno uvozno carinjenje u roku iz stavka 2. ovoga članka.

(8) Ministar financija pravilnikom propisuje način popunjavanja te postupanje s PTD-om.

Članak 37.

(1) Nadzor nad proizvodnjom trošarinskih proizvoda, obračunavanjem i plaćanjem trošarina, popisom zaliha, namjenskim korištenjem, otpremama i kretanjem trošarinskih proizvoda te vođenjem evidencija obavlja Carinska uprava i Financijska policija, te druga tijela ovlaštena za obavljanje nadzora sukladno posebnim propisima.

(2) Trošarinskim obveznicima kao i svim drugim pravnim i fizičkim osobama, nije dozvoljena prodaja trošarinskih proizvoda na mjestima koja su određena kao tržnice i mjesta gdje se može prigodno trgovati, odnosno na otvorenim mjestima na kojima se gotovinski promet ne evidentira preko naplatnih uređaja ili izdavanja računa u smislu Zakona o porezu na dodanu vrijednost.

Članak 62.

(1) Trošarinska osnovica na cigare i cigarilose je 1.000 komada. Trošarina se utvrđuje kao specifična trošarina propisana u određenom iznosu za količinu od 1.000 komada kako slijedi:

1. na cigare 1.100,00 kuna za 1.000 komada,
2. na cigarilose 220,00 kuna za 1.000 komada.

(2) Trošarinska osnovica na sitno rezani duhan i ostali duhan za pušenje je jedan kilogram. Trošarina se utvrđuje kao specifična trošarina propisana u određenom iznosu za 1 kilogram kako slijedi:

1. na sitno rezani duhan 136,00 kuna za jedan kilogram,
2. na ostali duhan za pušenje 92,00 kune za jedan kilogram.

(3) Neovisno o odredbama iz stavka 2. ovoga članka, od 1. siječnja 2011. trošarina iznosi kako slijedi:

1. na sitno rezani duhan 234,00 kune za jedan kilogram,
2. na ostali duhan za pušenje 146,00 kuna za jedan kilogram.

Članak 76.

(1) Porezni nadzor nad korištenjem i prodajom označenog plinskog ulja obavljaju osobe ovlaštene za obavljanje nadzora sukladno odredbama ovoga Zakona i posebnim propisima.

(2) Ako se pri nadzoru motornih vozila, plovni objekata, plovila, drugih motora ili strojeva, odnosno pri kontroli knjigovodstvenih i drugih isprava, utvrdi da se označena plinska ulja iz članka 73. ovoga Zakona koriste u druge svrhe osim u svrhe i na način propisan člankom 74. ovoga

Zakona, vlasniku motornog vozila, plovnog objekta, plovila, drugog motora ili stroja, trošarina se obračunava na količine koje odgovaraju obujmu spremnika pogonskog goriva uvećane sto puta, odnosno tvrtki i/ili vlasniku obrta trošarina se obračunava na količine za koje se temeljem knjigovodstvenih i drugih isprava utvrdi da su korištene suprotno odredbama ovoga Zakona, uvećane deset puta. Trošarina se obračunava prema visini propisanoj člankom 70. stavkom 3. točkom 2.2.1. ovoga Zakona.

(3) Plinska ulja u spremniku motornih vozila, plovnih objekata, plovila, ili drugih motora ili strojeva smatraju se označenima, ako sadrže sredstvo za označavanje iz članka 73. stavka 1. ovoga Zakona, u bilo kojoj koncentraciji.

(4) Trošarinu iz stavka 2. ovoga članka, na temelju nalaza o nenamjenskom korištenju označenog plinskog ulja nadzornog tijela iz stavka 1. ovoga članka, obračunava nadležna carinarnica i Financijska policija.

(5) Ministar financija pravilnikom propisuje postupak utvrđivanja prisutnosti sredstava za označavanje.

Članak 98.

Ovaj Zakon objavit će se u »Narodnim novinama« a stupa na snagu 1. siječnja 2010. osim odredaba članka 3., članka 5. stavka 1. točke 8. do 10., članka 7. stavka 2., članka 8. stavka 2. točke 5., članka 9. stavka 2. točke 2., stavka 3., stavka 5., stavka 6. točke 2., članka 10. stavka 1. do 6., članka 11. stavka 2., članka 12. stavka 1. točke 6., stavka 2. do 4., članka 15. stavka 1. točke 3., stavka 3. do 6., članka 18. stavka 2. i 3., članka 19. stavka 1. točke 6., stavka 5., članka 20. stavka 3. i 4., članka 21. stavka 2. točke 6., članka 24. stavka 4. i 5., članka 30., članka 31., članka 32., članka 34. stavka 3. i 4., članka 47. stavka 1. točke 2., članka 70. stavka 3. točke 6. do 8., članka 73. stavka 3., članka 79. stavka 1. točke 3. i članka 93. ovoga Zakona, koje stupaju na snagu danom pristupanja Republike Hrvatske Europskoj uniji.